

Otázky ke státním závěrečným zkouškám pro prezenční a kombinované magisterské studium Studijního oboru Veřejná ekonomika a správa

Vzhledem k charakteru otázek (jsou zaměřeny problémově) se předpokládá, že jejich znění, smysl a případnou strukturu odpovědí budou studenti konzultovat s vyučujícími KVE. Z těchto důvodů je u každé otázky stanoven její garant a další konzultující. Předpokládá se, že se pro danou otázku studenti primárně obrátí na ně.

1. Jste v pozici vedoucí/ho Vámi vybrané organizace veřejného sektoru. Pracovníci Vaší organizace nepodávají pracovní výkon, jaký by měli podávat. V čem mohou být příčiny a jak je možné se s nimi vypořádat?

(Využijte znalosti z Řízení ve veřejné správě a Organizačního chování.)

Garant: Lukášová

Konzultanti: Špalková, Špaček

2. Vaše město připravuje kontrolu svých příspěvkových organizací. Jaké další typy organizací může obec zřizovat nebo zakládat, jaká jsou jejich specifika? Dále, jste i pověřený pracovník, který jde provádět kontrolu hospodaření do příspěvkové organizace (základní a mateřská škola s jídelnou).

- Připravte plán kontroly, včetně toho, na co se při kontrole zaměříte po věcné a formální stránce.
- Uveďte příklady vnitřních předpisů, náležitosti účetních dokladů dle zákona o účetnictví a požadavky na schvalovací postupy při předběžné řídicí kontrole dle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě a navazujících předpisů.
- Uveďte, co bude zpráva z provedené kontroly obsahovat.

V rámci vybavení je nutné pro organizaci koupit novou kuchyňskou linku za 1,5 mil. Kč (bez DPH). Jak budete jako zřizovatel postupovat při koupi dlouhodobého majetku? Jaký postup stanovuje zákon o veřejných zakázkách?

(Využijte znalosti z účetnictví příspěvkové organizace, ekonomiky neziskových organizací a zákona o finanční kontrole ve veřejné správě – veřejnosprávní kontrola na místě.)

Garant: Jurajdová

Konzultanti: Kvapilová, Šelešovský, Póč

3. Vaším úkolem je připravit návrh změny politiky zaměstnanosti ČR s cílem zvýšit flexibilitu pracovního trhu a současně zlepšit (nebo alespoň nezhoršit) úroveň zabezpečení zaměstnanců a žadatelů o práci (tzv. princip flexicurity). Vymezte, v čem je z tohoto hlediska současný systém nevyhovující. Doporučte, politikou které země či zemí bychom se mohli nejspíše inspirovat a proč. Jaké problémy českého pracovního trhu by zavedení tohoto konceptu mohlo pomoci vyřešit a naopak, jaká rizika jsou s implementací flexicurity spojena? Posuďte, do jaké míry by bylo vhodné příslušný koncept v současné době do českých podmínek implementovat.

(Využijte poznatky z veřejné a sociální politiky a o trhu práce a politice zaměstnanosti.)

Garant: Wildmannová

Konzultant: Hyánek, Jahoda

4. Vžijte se do situace poradce politické strany. Máte za úkol vypracovat koncepci rozvoje vybraného odvětví (zdravotnictví, školství nebo bydlení) nebo některého jeho segmentu pro volební program strany. Zvažte, jaké relevantní informace a informační zdroje musíte použít ke splnění úkolu. Vysvětlíte svůj postup při zpracování a jednotlivé variantní způsoby řešení. Promítněte do svých úvah pokud možno co nejvíce reálných vlivů (např. ztotožněním se s některým ideovým, či politickým proudem), stejně tak uvažujte potenciální fiskální aspekty (např. v kontextu snižování deficitu

veřejných rozpočtů).

(Uplatněte své znalosti teorie veřejného sektoru, veřejné volby, marketingu ve VS, veřejné politiky.)

Garant: Malý

Konzultanti: v podstatě všichni (podle odvětví)

5. Jste ministrem financí a Vaším úkolem je obhájit návrh státního rozpočtu na další rok. Ze kterých podkladů a dokumentů národních a evropských budete vycházet? Uveďte základní charakteristiky rozpočtu a obhajte jej. Jaké hlavní body bude Váš materiál obsahovat a proč?

(Uplatněte své znalosti faktorů ovlivňujících velikost veřejného sektoru, rozpočtového procesu, rozpočtových zásad, problému fiskální nerovnováhy a fiskální politiky.)

Garant: Šelešovský

Konzultanti: Jahoda, Špalek

6. V rámci daňové reformy byla zvýšena spotřební daň z uhlovodíkových paliv a maziv (alternativně DPH). Vaším úkolem je vypracovat studii, která zjistí, jak tato změna ovlivní distribuční spravedlnost ve společnosti. Jakou metodiku zvolíte a jaké podkladové informace budete potřebovat? Jaké budou limity vámi navržené metody?

(Uplatněte své znalosti veřejné ekonomie, veřejné volby, metod zkoumání ve VS a veřejných financí)

Garant: Špalek

Konzultanti: Malý, Jahoda

7. Vyhodnoňte současnou demografickou situaci ČR a EU a výhled do budoucna. Vysvětlete, jaké důsledky z nich plynou pro různé modely financování důchodového zabezpečení. Popište současný stav financování důchodového zabezpečení v ČR a diskutujte hlavní změny (parametrické a systémové), které byly v uplynulých 20 letech přijaty. Diskutujte roli doplňkového penzijního spoření v systému důchodového zabezpečení a vliv veřejné podpory systému na rozhodování ekonomických subjektů a bilanci veřejných financí.

(Uplatněte své znalosti veřejné a sociální politiky, teorie veřejného sektoru, metod zkoumání veřejného sektoru a veřejných financí.)

Garant: Jahoda

Konzultanti: Špalek, Šelešovský

8. Jste členem pracovního týmu, který má připravit podklady pro koncepční změnu systému rodinné politiky v České republice. Stručně popište současné zabezpečení rodin s dětmi u nás včetně srovnání s jinými evropskými zeměmi. Definujte cíle, které bude vaše změna sledovat, a navrhnete ukazatele dokladující míru jejich naplnění. Doplněte váš návrh o rozbor ekonomických důsledků (zajištění rodin s dětmi, porodnost, zaměstnanost, veřejné finance). Rozpracujte úvahu o „žádoucích dopadech“ Vašeho návrhu na domácnosti s dětmi vyrůstající v neúplných rodinách.

(Využijte znalosti z veřejné a sociální politiky, ekonomiky sociálního zabezpečení a služeb, veřejných financí a daňové teorie a politiky.)

Garant: Wildmannová

Konzultanti: Jahoda

9. Připravte pro Radu vlády pro NNO analýzu státní dotační politiky (SDP) vůči NNO. Cílem vaší analýzy je vypracovat dokument, který Radě vlády umožní rozhodnout o změnách, popř. zrušení této politiky a jejím nahrazení jiným nástrojem. Zhodnoňte změny, kterými SDP od doby svého zavedení prošla, posuďte dopady na neziskový sektor a jeho aktivity. Identifikujte problémy, spojené se současnými vlastnostmi dotační politiky a možnosti jejich řešení. Navrhnete vylepšení SDP, alternativně zvažte, jaké jiné mechanismy veřejné podpory by bylo možno zavést při současném zrušení SDP, a argumentujte přednosti Vašeho návrhu.

(Využijte znalostí z ekonomiky a řízení NNO a marketingu ve veřejném sektoru.)

Garant: Hyánek

Konzultanti: Prouzová, Škarabelová

10. Stal/a jste se manažerem/kou neziskové organizace (uvedte modelovou organizaci, její zaměření, poslání, aktivity, apod.), která v důsledku negativní mediální kampaně ztratila částečně důvěru veřejnosti. Navíc se v důsledku toho potýká s finančními problémy, protože převážnou část jejích příjmů tvoří příspěvky od drobných dárců. Jaké postupy a nástroje zvolíte při konsolidaci organizace a při opětovném získávání důvěry veřejnosti? Na jaké zdroje financování se budete orientovat?

(Uplatněte znalosti marketingu ve VS, ekonomiky neziskových organizací a fundraisingu.)

Garant: Hyánek

Konzultanti: Prouzová, Škarabelová

11. Jste vedoucí/m odboru Magistrátu města Brna. Vaším úkolem je vypracovat metodiku rozdělování financí na kulturu/sport. Uvažujte všechny typy organizací působících v kultuře/sportu, nejen ta, která jsou zřizována městem. Metodiku připravujete v situaci omezení prostředků na tuto oblast o 20 %. Jaké informace budete pro tuto metodiku potřebovat, jaké principy bude metodika respektovat? Metodika má sloužit jako podklad pro politické rozhodování, vypracujte ji proto variantně.

(Využijte znalostí z veřejných financí, ekonomiky veřejného sektoru, ekonomiky kultury, ekonomiky sportu a ekonomiky a řízení NNO.)

Garant: Škarabelová

Konzultanti: Pavlík, Svoboda

12. Máte připravit analýzu současného stavu a návrh na rozšíření portfolia daní k ochraně životního prostředí v ČR. Popište a diskutujte strukturu analytické a návrhové části. Na základě jakých kritérií a ukazatelů budete hodnotit dopad současného stavu? Zasadte současnou podobu těchto daní do kontextu harmonizačního procesu EU, diskutujte, jak tyto daně ovlivňují principy efektivity a spravedlnosti daňového systému jako celku. Navrhněte úpravu současného stavu a popište metody, které byste použili při analýze jeho předpokládaného dopadu.

(Uplatněte své znalosti základů daňové teorie, daňových principů, daňové incidence, mikroekonomie a externalit a ekonomiky životního prostředí.)

Garant: Jahoda

Konzultanti: Soukopová, Bakoš

13. Analyzujte systém sociálního zabezpečení v České republice a jeho hlavní vývojové trendy. Na vhodných příkladech rozeberte komplexitu a vzájemnou protikladnost cílů, které politika sociálního zabezpečení sleduje. Na konkrétních příkladech navrhněte změny a opatření, které by vedly k úsporám finančních zdrojů potřebných k financování systému nebo které by vedly ke změně vzorců chování vámi vybraných skupin obyvatel. Posuďte, nakolik by se mělo jednat o změny v sociálním zabezpečení a nakolik o změny daňového systému. Vyhodnoťte případná rizika a podmínky vašich návrhů. Navrhněte rovněž indikátory, pomocí kterých budete hodnotit dopad přijatých opatření.

(Využijte poznatků z daňové teorie a politiky, veřejné a sociální politiky, veřejných financí a kvantitativních metod ve veřejném sektoru.)

Garant: Jahoda

Konzultanti: Wildmannová, Pavlík

14. Stávající infrastruktura veřejné služby dodávka pitné vody domácnostem je ve vaší obci nevyhovující. Investice do modernizace však přesahují možnosti vašeho (obecního) rozpočtu. Realizace projektu modernizace je nevyhnutelná z důvodu zachování dostupnosti služby pro místní obyvatele. Investice do modernizace není možno financovat vlastními zdroji rozpočtu obce. Jak budete tento problém

řešit? Jakým způsobem a za jakých podmínek budete službu zabezpečovat.

(Využijte znalostí veřejných financí a znalosti z předmětu Veřejné zakázky, veřejné projekty a jejich hodnocení.)

Garant: Soukopová

Konzultanti: Bakoš, Póč

15. Jste vedoucí/m ekonomického odboru Krajského úřadu. Stojíte před úkolem připravit a představit vedení kraje zprávu o tom, jak současná fáze ekonomického cyklu dopadá na hospodaření vašeho kraje, a navrhnout soubor aktuálních opatření na výdajové a příjmové straně rozpočtu kraje (s argumentací pozitiv a negativ uvedených opatření), současně ve střednědobém horizontu navrhnout systémové změny v rozpočtování a rozpočtové politice kraje směrem k implementaci nových rozpočtových metod a nástrojů (včetně jejich přínosů a rizik).

(Uplatněte své znalosti současné hospodářské politiky státu, reformy veřejných financí, rozpočtového určení daní a související legislativy.)

Garant: Šelešovský

Konzultanti: Jahoda, Bakoš, Hruža

16. Jste v pracovním týmu nového manažera pro strategii a rozvoj organizace veřejného sektoru (vyberte si typ instituce). Stojíte před úkolem navrhnout systém řízení kvality, který vychází z cíle nového manažera rozvíjet systém řízení kvality Vaší organizace. Jaké oblasti by systém řízení kvality Vámi vybrané organizace neměl opomenout? Uvedte jednotlivé oblasti, argumentujte jejich výběr, načrtněte nástroje, které se týkají řízení jejich kvality, diskutujte potenciál a meze těchto nástrojů v systému řízení kvality Vaší organizace.

(Uplatněte své znalosti z předmětu Řízení ve veřejné správě, Veřejná správa 2, Správní věda a také požadavky relevantní platné legislativy.)

Garant: Špaček

Konzultant: Lukášová

17. Jste členem expertní komise, která se zabývá hodnocením a výběrem veřejných projektů z vybraného odvětví veřejného sektoru (školství, životní prostředí, zdravotnictví, aj.). K ohodnocení jste dostal/a skupinu nezávislých a vzájemně se nevylučujících projektů včetně zpracovaných cost-benefit analýz. Na co se při hodnocení a výběru projektů budete zaměřovat? Jakou informaci Vám poskytne zpracovaná cost-benefit analýza? Jak budete postupovat při výběru projektů?

(Využijte své znalosti z veřejné ekonomie, dále z předmětů Veřejné zakázky a projekty a jejich hodnocení a Metody zkoumání ve veřejném sektoru.)

Garant: Soukopová

Konzultanti: Špalek, Pavlík

18. Jste vedoucí týmu ministra vnitra, který má za úkol přijít s novými možnostmi koordinace finančních záležitostí obcí. Na výběr k podrobnějšímu rozpracování máte následující problémové okruhy: změna financování samostatné a přenesené působnosti; změna v nastavení RUD a změna v regulaci zadlužení ÚSC. V kontextu vzájemné provázanosti uvedených okruhů vyberte jeden z nich a představte ministrově návrh vašeho týmu. Jaké cíle bude Váš návrh sledovat, na jakých principech jej budete stavět? Jakými argumenty Váš návrh podpoříte, na jakou kritiku se musíte připravit?

(Využijte znalosti z předmětů Řízení ve veřejné správě, Veřejná správa 2, Veřejné finance, relevantní platnou českou legislativu, atp.)

Garant: Bakoš

Konzultanti: Špaček, Šelešovský, Jahoda

19. Jste konzultant ministerstva financí. Ministerstvo financí Vám zadalo úkol navrhnout změny systému rozpočtování, které by posílily výkonnost a alokační efektivnost územně samosprávných celků. Pokuste se analyzovat dostupné možnosti a navrhněte změny současného systému rozpočtování tak, aby se přiblížil k zadanému cíli. Při své práci vycházejte z analýzy současného stavu systému v ČR, dosavadní zkušenosti zejména krajských samospráv a ze zkušeností Slovenské republiky. Argumentujte výhody navrženého systému a upozorněte na rizikové momenty implementace Vámi navrženého systému (úprav systému) a diskutujte, jak jim předcházet.

(Využijte znalosti z veřejných financí.)

Garant: Bakoš

Konzultanti: Šelešovský, Horňáková

20. Analyzujte vybraný veřejný výdajový program v ČR (státní podpora bydlení, státní podpora sportu, státní podpora kultury) v teoretické rovině z hlediska příčin, stanovení cílů, nástrojů, očekávaných užitků. Najděte na webu rezortního ministerstva konkrétní praxi poskytování zdrojů a analyzujte a komentujte ji. Naznačte způsoby měření a vyhodnocení efektivnosti daného programu.

(Využijte znalosti z Ekonomiky veřejného sektoru, Řízení ve veřejné správě a z odvětvové ekonomiky.)

Garant: Pavlík

Konzultanti: vyučující dle odvětvové ekonomiky (Malý, Pavlík, Špalková, Svoboda, Soukopová)